

Bespreking: Guus van der Veer

Tosca Niterink: 'De vergeetclub' Uitgeverij Podium, Amsterdam 2013. ISBN 97890 5759 666 7. (Dementie/PO/1) Zie ook: www.uitgeverijpodium.nl/

Soort boek/ziekte/stijl:

In 160 bladzijden vertelt de schrijfster over haar bezoekjes aan het kleinschalige woonproject waar haar dementerende moeder samen met zeven lotgenoten verblijft.

Over de schrijfster:

Tosca Niterink (Haarlem, 3 maart 1960) is een Nederlandse actrice en comédienne, die bekend werd door haar aandeel in *Theo en Thea*, *Kreatief met Kurk* en *Borreltijd*. Deze drie programma's maakte zij met Arjan Ederveen. Tegenwoordig is ze schrijfster en columnist voor de Achterpagina van het NRC. Voor uitvoeriger informatie zie nl.wikipedia.org/wiki/Tosca_Niterink

Korte beschrijving:

Eindelijk eens een vrolijk boek over een woonzorg project voor dementerende ouderen. De moeder van de schrijfster belandt na een kort verblijf op een gesloten afdeling in een verpleeghuis in een, eveneens gesloten, maar veel huiselijker, kleinschalige opvang, waar de verzorgenden zelf de maaltijden bereiden. Moeder wordt er niet minder dement van, maar heeft het er op een of andere manier best naar haar zin. De schrijfster laat de lezers haar bezoekjes aan haar moeder meeleven, en zo maken ze kennis met medebewoners en het personeel.

Wat viel op:

Het boek bestaat vooral uit dialogen tussen de bewoners en beschrijvingen van wat er in hun huiskamer gebeurt. De schrijfster heeft scherpe ogen en oren voor het absurde, en daardoor valt er veel te lachen. Toch ga je je als lezer betrokken voelen bij de hoofdpersonen.

Citaten:

Pag. 11: "Het ziet er nu een beetje kaal uit", zegt de directrice, met een blik op het kunststof structuurbehang, waarop de afdruk zichtbaar is van een nostalgische Friese staartklok. We kijken allemaal wanhopig naar de grond, zelfs mijn zus doet geen moeite om er nog iets van te maken.

"Het lijkt niet echt gezellig, hè," vervolgt de directrice, "de meeste mensen kunnen daar niet doorheen kijken".

"Daarom nodig ik jullie uit om even te gaan kijken bij mijn Indonesische tantetje, dat hier op de afdeling woont, dat je ziet dat er best iets van te maken is. En je moeder krijgt een idee hoe het eruit ziet als er meubels in staan.

Mijn vrees wordt bewaarheid, de lege ruimte blijkt heilig bij de huiveringwekkende sfeer die de Indonesische bejaarde vrouw heeft weten te creëren met een paar verlichte en bewegende watervallen. Een stereofoto van een mand poedelpuppies, een meter plastic planten en een glanzende vitrinekast met Swarovski kristal maken het spookhuis helemaal af.

We staan zo weer in de gang met de haren rechtop in onze nek."

Pag. 35: “Een vrouw doopt dankbaar haar hazelnootmokkagebakje in de groentesoep. Tijdens het verjaarsfeest moest ik ook al een aantal keren ingrijpen om te voorkomen dat mijn moeder een hap paling met slagroom in haar mond stopte. ‘Wie heeft dit bedacht,’ vroeg ze steeds, ‘wat een verassing!’”

Pag. 37: “Zuster Tineke voelt zich nog helemaal niet thuis in de kleinschalige knusheid. (..) Ze kan zich niet vinden in het ‘vader en moedertje spelen in een huiskamer’. Zuster Tineke is gewend om in een wit schort door de gangen te rennen, geen tijd te hebben en ‘t is niet anders’ en ‘onderbezetting’ te roepen. Dat was haar rol in Sint Peterus in het Park op de grootschalige geriatrische afdeling Dopheide. Dat waren nog eens tijden, vijftig mensen naar bed haasten. Hier hebben ze de hele club uitgesmeerd in groepjes van acht. ‘Ik vind het hier saai’, zegt ze, ‘ik hou van reuring, ik verveel me gewoon hier’.”

Recensies/Extra:

Voor recensies zie <http://www.wildwifeadventures.nl/site/>

De Telegraaf: Met liefde en humor beschrijft Tosca Niterink in ‘De vergeetclub’ de demente ouderen in Klein Keukenhof, het tehuis waar haar moeder sinds enige tijd woont. De dames, die luisteren naar namen als Map, Glims, Pijnenburg en Kistenmaker hebben plezier in hun beperkte universum. Hilarische conversaties, ontroerende anekdotes, Niterink tekent ze allemaal op in kleine, delicate verhaaltjes. Zo beschrijft ze dat ze haar moeder een ‘hele rits kleine kusjes geeft’, iets wat ze vroeger nooit zou hebben geaccepteerd. Een even grappig als ontroerend boek.

Een interview met Tosca Niterink is te vinden via

<http://www.wildwifeadventures.nl/site/2014/interviews/ik-heb-nooit-om-mezelf-moeten-lachen>